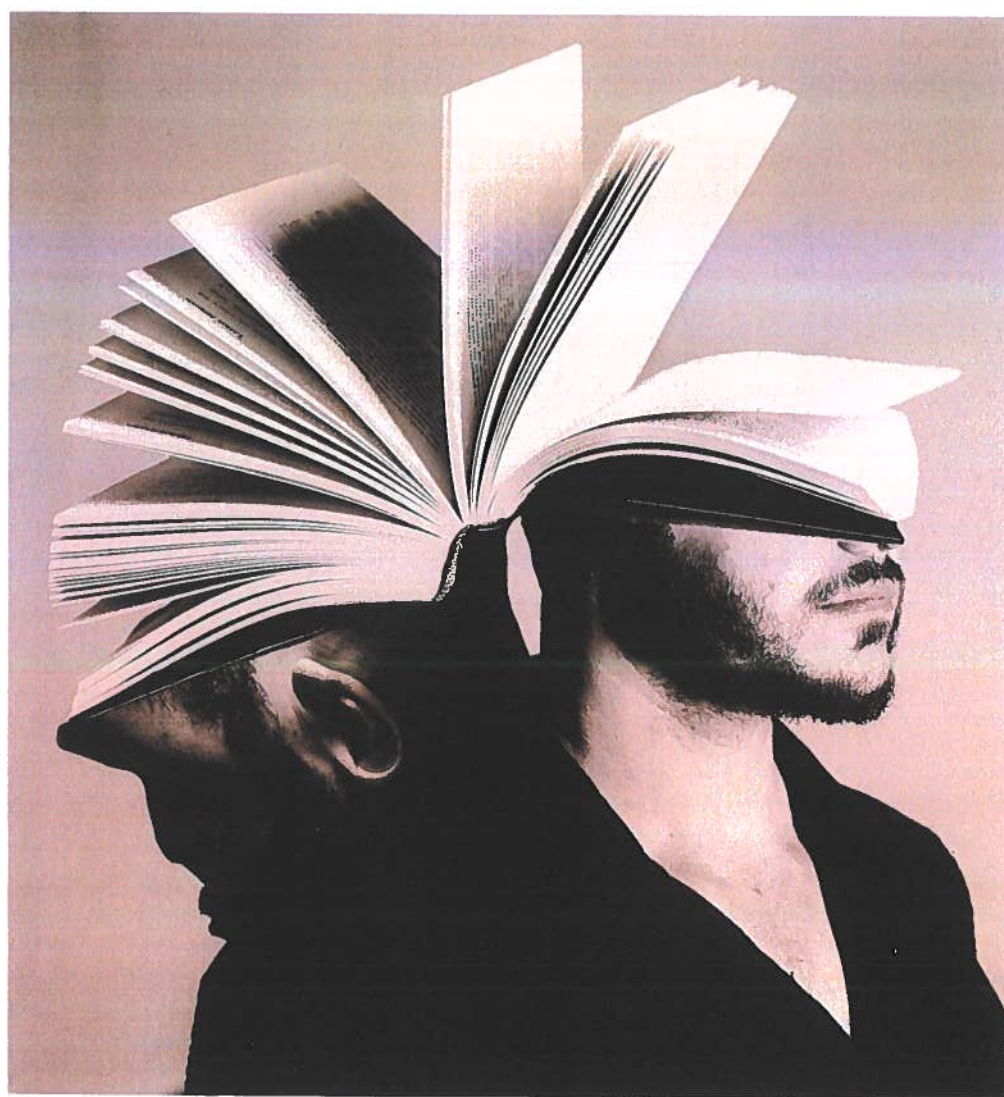

FORLØBSBØGERNE

Rikke Andersen Kraglund
Jesper Thor Larsen

Karaktermord

DANSKLÆRERFORENINGENS FORLAG

KARAKTERMORD

Af Rikke Andersen Kraglund og
Jesper Thor Larsen

© 2023 Dansk lærerforeningens Forlag
1. udgave, 1. oplag 2023

Forlagsredaktion: Sanne Zillo Rokamp
Grafisk tilrettelæggelse og omslag:

Lars Møller Nielsen

Forside: Ben Robins photography,
benrobinsphoto.com

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks. at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node.

Forlaget har forsøgt at kontakte eventuelle rettighedshavere, som kan have krav på honorar i henhold til loven om ophavsret. Eventuelle rettighedshavere, som måtte have krav på vederlag, vil af forlaget få udbetalt et honorar, som var der indgået en aftale.

ISBN: 978-87-7211-378-4

Trykt hos Tarm Bogtryk A/S

Printed in Denmark 2023

www.dansklf.dk

**DANSK
LÆRER**
foreningens forlag

ket med den gennemgribende digitalisering af vores kultur. For bedre at forstå fænomenet må man analysere de visuelle udtryksformer, der former og påvirker karaktermordene, når de optræder i et digitalt rum.

BAGGRUND – KARAKTER OG OMDØMME

Ser vi nærmere på udtrykket 'karaktermord', så kommer det fra det engelske *character assassination*, dannet af *character* i betydningen 'ens gode navn og rygte' og *assassination* som 'drab og mord', hvilket netop betoner angrebet på andres historie, karakter og omdømme. Man kan definere 'karakter' ved at adskille det fra de relaterede betegnelser 'temperament' og 'personlighed'. Hvor 'temperament' er tæt knyttet til ens natur og opdragelse, og 'personlighed' udtrykker et mere samlet billede af en person, så har 'karakter' et moralsk element og er forbundet med en vurdering af en persons opførsel. En god karakter er blevet relateret til værdier som ærlighed, venlighed og ydmyghed, men definitionen af gode og dårlige karaktertræk er ikke universel, men til forhandling. Det ændrer sig historisk og kulturelt og er også knyttet til forventninger i forhold til køn og klasse.

I bogen *Character Assassination and Reputation Management: Theory and Applications* (2021) skelner man desuden mellem karakter og omdømme. Hvor karakter primært handler om de moralske træk, en person besidder, så handler omdømme i højere grad om en offentlig vurdering eller dom, som ikke nødvendigvis svarer til en persons egen selvforståelse. Ved et karaktermord sker der en fortolkning af en persons karakter, og personens omdømme vil typisk blive forhandlet i medierne og lide overlast. På den måde kan ens omdømme blive konstrueret, men også ødelagt i mediernes og i andres fortællinger. Når der begås karaktermord i en politisk kontekst, så er intentionen med angrebet ofte let at se. Man gør det for at få udstillet en person og gjort personen ansvarlig for handlinger, man finder moralsk angribelige, men det kan også indgå i en valgkamps smædekampagne, hvor angriberen ønsker at overtage 'offerets' job.

KARAKTERMORD

Karaktermord henviser både til en *proces* (et karakterangreb) og et *resultat*, der vil være ødelæggelsen af et omdømme eller en negativ udstilling af en andens persons historie. Blandt karaktermordets definerende træk i en politisk kontekst er, at det er offentligt, og der vil ofte være

gjort brug af stigmatisering og stereotyper. Man ser som oftest også en appel til moral, en fremstilling af tabuer og en blanding af sandhed, logn og fornærmelser.

Icks et al., "Character Assassination - Theoretical Framework", 2020.

EN FLERSTRENGET PROCES

Karaktermordet vil være en flerstrengt proces, og det udspiller sig i relation til fem centrale komponenter: angriber, mål, medie, publikum og kontekst (Icks et al., 2020).

Angriberen refererer til den, som lancerer karakterangrebet på en andens omdomme og historie i et forsøg på at skabe en offentlig reaktion af vrede, affekt og dom. Dette angreb skal underminere målets sociale status, og her vil det være særligt interessant at se nærmere på motivationen for angrebet og de valgte strategier bag dette.

Målet for et klassisk karaktermord i medierne vil ofte være en prominent og beromt person, der med angrebet både kan få ødelagt sit offentlige omdomme, men også sin sociale kapital med hele sit netværk af relationer til andre mennesker.

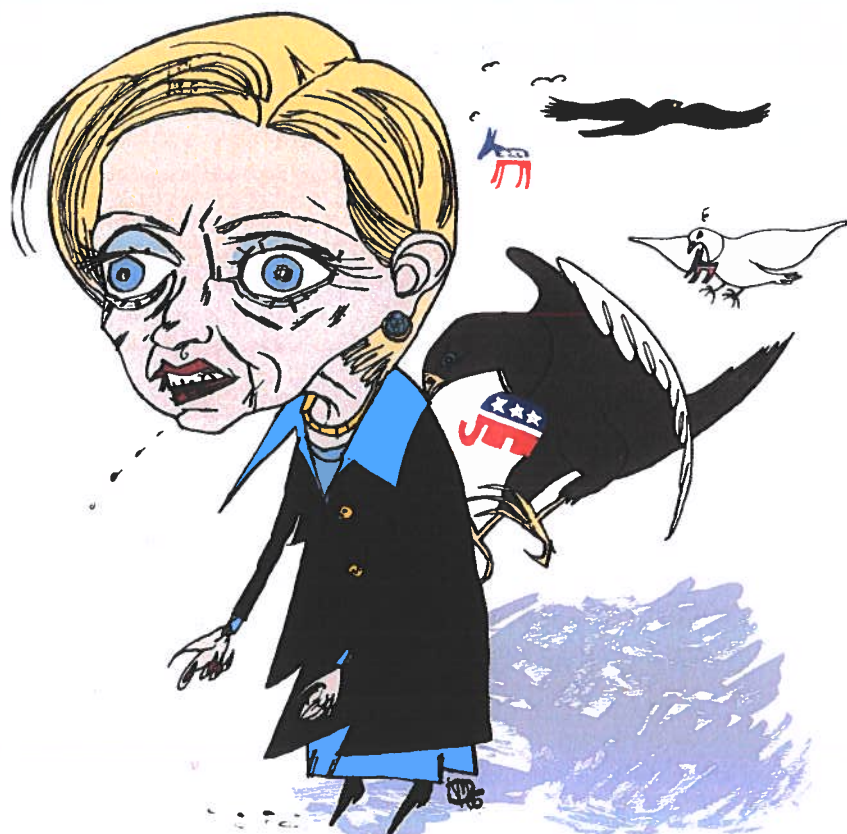
Det valgte medie vil være et kommunikationsmedie som en avis, tv-kanal, et socialt medie, det kan være et tweet, en reklame eller i et online forum. I forhold til mediet kan man spørge, hvad det er for medielogikker, der dominerer det valgte medie, om det kan spredes viralt, og hvilke effekter man ønsker at opnå ved at have placeret karaktermordet netop der?

Karaktermordet vil desuden være adresseret og videregivet til et publikum, som angriberen forsøger at overbevise og påvirke. Modtagerne kan vælge at tro på eller afvise beskyldningerne, og de har en magt i forhold til, om karaktermordet skal få en effekt og virkning. At publikum må overbevises, er det, der gør processen til et strategisk koncept, idet angriberen må finde en passende overtalelsesstrategi og være aktivt deltagende.

Den sidste faktor er den politiske, sociale og kulturelle kontekst, som karaktermordet foregår i. Sociale normer og kulturelle og historiske traditioner påvirker forståelsen af angrebet og forhandles via sagen. Det er vigtigt at tage højde for den kontekst, som karaktermordet er indlejret i, da karaktermordets effektivitet er betinget af denne.

Når vi går til skønlitteratur, vil angriberen, målet, mediet, publikummet og konteksten være anderledes, og det åbner for en større flertydighed. Der kan opstå en kompleksitet, idet afsenderen ikke nødvendigvis er så enkel at fastslå, idet der kan være arbejdet med forskelle mellem angrebet fra hovedperson, fortæller og forfatter, så forfatteren eksempelvis kan udtrykke en anden holdning og gå bag om ryggen på den angribende hovedperson – også selvom de deler samme navn. Målet kan også være forandret, idet personen, der er udsat for et angreb, ikke nødvendigvis bygger på blot en enkelt person, men for eksempel kan have træk fra en virkelig person sat sammen med opfundne dele eller være skabt ud fra flere forskellige personer, forfatteren har modt. Angrebet kan desuden virke vidt forskelligt, alt efter om det opleves i bogens sammenhæng og fortolkes i lyset af skønli-

I 2005 udkom bogen *The Truth About Hillary: What She Knew, When She Knew It, and How Far She'll Go to Become President* af journalisten Edward Klein. Den var kontroversiel i sin ublu kritik af politikeren og blev således meget debatteret i forhold til karaktermord. Kreditering: Soren Mosdal.

aturens måde at etablere dybde og flertydighed på, ved brug af for eksempel fikcionalitet, metaforer og intertekstualitet, eller det indgår sammen med parateksten via forfatterinterviews, kronikker, blogindlæg med videre. Publikummet eller læserne kan også opleve angrebet meget forskelligt, alt efter hvor tæt de er på forfatteren og den angrebne person. Det er lettere for anmeldere og litteraturforskere at tale for den kunstneriske frihed end for det menneske, der ser sin personlige historie udstillet eller for den berørte familie. Konteksten for værkets karaktermord kan desuden ændre sig markant, alt efter hvor og hvornår værket udgives.

DE FEM KENDETEGN

Vi vil foreslå følgende definerende træk og kendetegn for et karaktermord i litteratur:

For det første findes karaktermord i værker, der refererer til virkelige personer, der vil kunne genkendes enten i offentligheden eller i deres privatliv.

For det andet vil de nulevende og afdøde personer med stor sandsynlighed ikke have ønsket at se deres karakter inddraget, og man vil derfor kunne

diskutere, om det er en krænkelse af deres privatliv. I disse værker vil der ofte indgå private samtaler, breve, biografiske oplysninger om andre menneskers liv, private billeder og historier.

For det tredje vil portrættet af disse personer være negativt og ofte knyttet til noget skamfuldt og til forældreopgør, skilsmisser og historier om utroskab, incest, mobning, misbrug og svigt, men man finder også karaktermord på politikere og på større grupper og systemer.

For det fjerde vil de etiske dilemmaer ved at skrive og udgive personlige historier om ens nærmeste ofte være inddraget i værkerne selv og til tider være brugt til at performe en etik og til at legitimere sin fortælling. Karaktermordsmotivet er tit forbundet med metarefleksioner som: Hvordan vil omgivelserne reagere? Hvordan vil medierne? Er det i orden at afsløre familiehemmeligheder? Skal de berørte læse værket, før det udgives? Skal man vente med at skrive den personlige historie, til de beskrevne er døde? Kan man inddrage de berørtes version og stemme? Og hvordan vil ens nære opleve historien, hvis den indgår sammen med fiktive historier og personer?

Og for det femte vil karaktermordet ofte foregå på flere platforme. Det skønlitterære værk vil afføde en respons i medierne, i interviews med forfatteren, i anmeldelser og i forskning af værkerne, der kan forstærke det første karaktermord, men som også kan vække nye karaktermord og angreb fra dem, der folte sig krænkede af det første.

I det følgende vil vi se nærmere på, hvordan karaktermord udfolder sig i forskellige og vidtforgreneede kontekster, der samtidig støtter hinanden.

Bogen har tre dele, der behandler

- karaktermord i litteraturen,
- karaktermord i den offentlige debat og
- karaktermord i billeder og på sociale medier.

KARAKTERMORD I SPROGET – DEN OFFENTLIGE DEBAT

I dette kapitel kan du læse om, hvordan karaktermord fungerer, når de er løsrevet fra den litterære sammenhæng, som vi fokuserede på i forrige kapitel. Karaktermord opleves typisk inden for en politisk eller retorisk kontekst, og det er ofte kendte personer, som er i pressens søgelys, eller som tør at stille sig frem, der rammes af personlige angreb. I det følgende vil du blive præsenteret for retorisk anklageteori og for eksempler, der viser, hvilken effekt en given anklage har i forhold til at skade den anklagedes omdømme.

Karaktermord er dog ikke et nyt fænomen. Allerede i antikkens Rom modtog politikeren og retorikeren Cicero (106-43 f.Kr.) efter sigende følgende råd af sin bror, da han søgte at blive konsul: "det ville heller ikke skade at minde dem om, hvilke skurke dine modstandere er og tilsvine dem ved enhver lejlighed for en livsstil med forbrydelser, seksuelle skandaler og korruption" (Icks et al., 2020). Dette råd reflekterer i høj grad, hvorfor og hvordan man benytter karaktermord i en politisk kontekst. For hvorfor angriber man en anden persons karakter? Man angriber ofte med en intention om at så tvivl om en persons omdømme og forårsage skade. Angrebet sættes ind for at ødelægge en persons politiske muligheder og karriere, og ofte knytter kritikken sig til historier om seksuelle eskapader, økonomiske problemer og løgne og udstiller den andens forsøg på at skjule noget skamfuldt fra sin forhistorie (Shiraev, 2014). Disse anklager behøver ikke være sande for at kunne ødelægge et omdømme, og det kan være utroligt vanskeligt at forsvare sig mod falsk bagvaskelse.

OVERBEVISENDE ANGREB

Anklageretorik er særligt blevet behandlet i relation til strategisk kommunikation i den offentlige debat. Anklager og beskyldninger imod andres fejl er et udbredt fænomen i vores samfund, fordi vi som mennesker dels er fejlbarlige og dels har forskellige interesser, der ofte kommer i konflikt med hinanden. For at en anklage kan karakteriseres som et overbevisende angreb, må den anklagede for *det første* få det indtryk, at angrebet vil blive

opfattet negativt af publikum, så vedkommendes omdømme vil tage skade af dette. For *det andet* må den anklagede blive set som ansvarlig for den kritiserede handling. Vi husker, at karaktermord er en flerstrengt proces, der udspiller sig i relation til fem indbyrdes forbundne aktører: angriberen, målet, mediet, publikum og kontekst. Derfor må man som *det tredje* se på, hvordan samspillet mellem angreb og forsvar foregår i forhold til at nuancere graden af tabt omdømme, den anklagende såvel som den anklagede måtte opleve, og derigennem vurdere, hvor vellykket karakterangrebet samlet set fremstår.

ANGREB PÅ HANDLING

Man kan retorisk fremhæve det problematiske ved en handling ved at slå ned på de skader, handlingen har forvoldt. Man kan betone omfanget og varigheden af skadens negative effekter og problemerne for ofrene, som man med fordel kan fremstille som uskyldige og hjælpeløse. Jo mere værdige, hæderlige og noble ofrene fremstilles, des mere problematisk fremstår handlingen. Man kan også øge den anklagedes ansvar og skyld for handlingen ved at pege på, at den anklagede har gjort noget tilsvarende før, vedkommende planlagde handlingen, kendte konsekvenserne ved sin handling og drog nytte af denne.

En del af disse angrebsstrategier så man i den berømte minksag fra 2020, hvor regeringen besluttede at aflive 15 millioner mink, fordi man mistænkte, at smitten med coronavirus fra mink ville true folkesundheden. Folketingets borgerlige partier forøgede statsminister Mette Frederiksens ansvar og skyld for handlingen ved at så tvivl om, hvorvidt hun rent faktisk havde været bekendt med, at der ikke var lovhjemmel til at slå alle mink ihjel og dermed handlede groft uagtsomt. Eksempelvis blev Frederiksen anklaget for at have gjort det sværere at afdække, hvad der skete, og hvem der vidste, hvad der skete hvornår ved at slette SMS'er, der kunne have haft betydning for opklaringsarbejdet. Samtidig blev minkavlerne i medierne fremstillet som uskyldige ofre, der nu blev efterladt uden mulighed for at genoptage deres arbejde, som udgjorde så stor en del af deres identitet. Foruden de aktuelle skader handlingen forvoldte, betonedes også omfanget og va-

OVERBEVISENDE ANGREB

Retorikerne William Benoit og Bruce Dorries introducerer teorien om overbevisende angreb i artiklen "Dateline NBC's Persuasive Attack on Wal-Mart" (1996). Deres forskning har efterfølgende inspireret til en typologi med intet mindre end sytten forskellige angrebsstrategier.

Typologien hviler på den antagelse, at det overbevisende angreb grundlæggende kan være et angreb på en given handling, det kan være et personangreb, og at det kan bruges som et forsvar mod andres anklager, som et forsøg på at reparere ens image.

righeder
minkavl
lem Frec
understr
gerne en
peget m

PERSO
Et perso
mendes
karakter
dette kan
til at fre
son, der
og høre
side skriv
har cent
ligt, skriv
det form
Mogens
steriet i
(liberalall

righeden af både de arbejdsmæssige og menneskelige konsekvenser, som minkavlerne risikerede at leve med resten af deres dage. Kontrasten mellem Frederiksen som mægtig og minkavlerne som afmægtige løb som en understrøm gennem en stor del af oppositionens anklager og tilførte anklagerne en tyngde, der kan være svær at ryste af sig, fordi der hele tiden blev peget mod et element af magtmisbrug.

PERSONANGREB

Et personangreb kan både være rettet mod en persons *privatliv* og vedkommendes *offentlige profil*. Man kan angribe en person for at besidde et særligt karaktertræk og forstærke angrebet ved at fremhæve det problematiske ved dette karaktertræk. Regeringens kritikere brugte eksempelvis minksagen til at fremstille Mette Frederiksen som en såkaldt magtfuldkommen person, der egenrådigt træffer beslutninger uden at inddrage relevante parter og høre andres meninger. I et debatindlæg på Liberal Alliances hjemmeside skriver formand Alex Vanopslagh, at Frederiksen i en hidtil uset grad har centraliseret magten i Statsministeriet. I det lys virker det besynderligt, skriver han, at statsministeren pludselig gør så meget ud af at placere det formelle ansvar for handlingen hos den daværende fødevareminister Mogens Jensen, og altså *ikke* hos sig selv, når nu det viser sig, "at Statsministeriet i praksis er langt nede i substansen i fagministeriernes håndtering" (liberalalliance.dk, 19.11.2021).

Statsminister Mette Frederiksen (S) ankommer til afhøring i minkkommissionen i Retten på Frederiksberg, torsdag d. 9. december 2021. Kreditering: Mads Claus Rasmussen/Ritzau Scanpix.

Uanset hvad man måtte mene om Frederiksens håndtering af minksagen, er det afgørende, at ordet 'magtfuldkommenhed' retorisk forbinder hende med langt mere berygtede statsledere gennem tiden, som ikke har været blege for at udøve deres magt gennem undertrykkelse eller vold. Det er set før, at statsledere bliver anklaget for at være magtfuldkomne, for eksempel blev Lars Løkke Rasmussen og Anders Fogh Rasmussen også beskyldt for at være det i deres regeringsperioder. Men kendetegnende for kampagnen mod Mette Frederiksen er, at den er så intensiv, at mange vælgere i en kort periode alligevel opfattede hende – og det er det væsentlige i denne sammenhæng – som værende den mest magtfuldkomne statsminister overhovedet. På den måde retter de mange personangreb sig ofte mod en persons eller en organisations troværdighed (Nielsen, 2022).

De personlige angreb varierer ofte i kompleksitet, og en måde, man kan organisere dem på, er ved at overveje mængden af information, publikum skal bruge for at forstå dem (Shirayev, 2021). Ofte er de komplekse angreb baseret på en nøje udtænkt plan, hvorimod de simple angreb nærmest sker per automatik. En simpel, men meget effektiv måde at angribe en andens karakter på kan være ved at give personen et øgenavn. Der fremføres altså ikke noget decideret argument, men den drillende og nedsættende tiltale udstiller en persons mindre værdsatte træk. Eksempelvis har de tidligere statsministre Lars Løkke Rasmussen og Helle Thorning-Schmidt fået nogle udodelige tilnavne i form af "Fadøls-Lars" og "Gucci-Helle", mens Mette Frederiksen må leve med at blive kaldt "Slette-Mette" med henvisning til de foromtalte slettede SMS'er. Fordelen ved at benytte simple personangreb er, at publikum sjældent behøver nogen yderligere information for at forstå dem. En anden enkel angrebsteknik er silencing, hvor man angriber ved at forsøge at fortie eller udelukke en person. I forbindelse med folketingsvalget i 2022 udtalte Lars Løkke Rasmussen for eksempel til B.T., at "det ville være nemmere for ham at pege på en socialdemokratisk ledet regering hen over midten, hvis Mette Frederiksen ikke var formand for Socialdemokratiet" (B.T., 2022). Til gengæld er der som regel en grænse for, hvor skadelige disse angreb i længden kan være, hvorimod karakterangreb, der befinder sig i den anden ende af spektret, fremstår mere subtile, idet de kræver, at publikum selv udfylder en del af argumentet. Karakterangreb, der anvender humor eller satire, er velegnede til det formål, da de ofte spiller på modtagerens evne til at læse mellem linjerne og regne den ud. Det vender vi tilbage til i næste kapitel, hvor det skal handle om karaktermord fremsat gennem memes.

FORSVAR MOD ANKLAGER

Angreb er det bedste forsvar! Talemåden beskriver perfekt den tredje og sidste måde, et angreb kan fungere på, nemlig som et forsvar. Er man udsat

KARAKTERMORD VIA MEMES

De fleste er stødt på dem. Provokerende eller drillende memes, der gør grin med kendte personers mere eller mindre heldige udsagn eller opførsel. Typisk er memes sjove og harmlose. Men memes kan også være et effektivt retorisk våben, der udgør en alvorlig trussel mod et individs eller en organisations omdømme (Seiffert-Brockmann, 2020).

Memes kan karakteriseres som en *samling af tekster*, for eksempel et billede eller en video ledsaget af en i reglen kort tekst, og det er ofte i samspillet mellem tekst og billede, at budskabet kommer til syne. Men selv om formatet i udgangspunktet virker simpelt, er det samtidig vigtigt, at brugerne besidder en vis meme-indforståethed for at kunne deltage. Det forventes, at brugerne er i stand til at fortolke og afkode de til tider mange referencer og nuancer, som memes på trods af deres enkle stil indeholder. Fanger man ikke fællesskabets interne jokes, risikerer man at blive ekskluderet. Om man finder et meme sjov eller grov, vil ofte være bestemt af, om den satiriske udtryksform, memet anvender, er i overensstemmelse med modtagerens på forhånd erklærede værdier og interesser (Peters, 2022).

Blandt eksperter er der uenighed om, hvor meget skade politiske memes reelt kan gøre på politikere. For selv om memes bestemt ikke er nyt, er det heller ikke helt mainstream. Alligevel er det ifølge kommunikationseksperter Astrid Haug vigtigt, at politikere i dag viser, at de ikke er for tyndhudede, når de møder memes, der går lige til stregen og måske endda lidt over (Langberg, 2022). For den anklagede politiker kan et enkelt eller nogle få memes sammenlignes med et myggestik – irriterende, men uden betydning. Men har man først fået en af de mange memekontoer, der findes på de sociale medier på nakken, kan en sværm af memes bogstaveligt talt få ringene til at stikke helt af. Især hvis opmærksomheden bliver så stor, at den finder vej ud til de traditionelle massemedier.

Dette var eksempelvis tilfældet, da statsminister Mette Frederiksen i juli 2022 på Instagram valgte at blokere en af de største memeprofiler herhjemme, *dkpolmemes*, der ofte udstiller og karikerer danske politikere, deres person og deres politik. I lang tid var kontoens administrator anonym, men det

---

MEMES

Memes er et internetfænomen, der startede lidt undergrundsagtigt på internetsiderne 4chan og 9GAG. Siden har de bredt sig til Instagram og Twitter, og de benyttes især af den yngre del af befolkningen. I bogen *Memes in Digital Culture* (2014) forklarer medie- og kulturteoreti-

keren Limor Shifman, der har forsket i memes og deres betydning i en digital kultur, at termen 'meme' beskriver en kulturel reproduktion af en digital genstand ved brug af diverse midler for kopiering, imitation eller remix, der igen kan blive omdannet og delt af andre brugere og dermed gå viralt (Shifman, 2014).

Meme med Mette Frederiksen, statsminister og medlem af Folketinget for Socialdemokratiet.
Kreditering: Mads Korsholm, Dkpolmemes, 30.07.2022.

er siden hen kommet frem, at det er Liberal Alliances kampagnechef, Mads Korsholm, der driver den. Blokeringen skyldtes en sarkastisk kommentar, hvor Korsholm "hyldede" statsministeren for sin overdrevne støtte til den danske cykelrytter Jonas Vingegaard, der vandt Tour de France i 2022. Efter blokeringen blev profilens 69,6 tusinde følgere opfordret til at skrive "befrikkpolmemes" i kommentarfeltet til statsministerens billede, hvilket bredte sig som en steppebrand overalt på statsministerens profil.

Det er denne fortælling om statsministeren som en nærtagende person, der farer i flint over de ubetydeligste ting, mange memes har bygget videre på, og som blandt andet har været med til at fastholde et negativt billede af hende som en magtfuldkommen og dobbeltmoralisk person, der sagtens kan ignorere 'danske børn i syriske fangelejre', 'Jeppe Kofod' og 'slettede SMS-beskeder', men ikke en gang røg på de sociale medier. Det er svært at tro på, at memeprofilen – som jo er drevet af et medlem fra et oppositionsparti – ikke skulle have en politisk agenda med at producere den slags. Med dette meme udnytter Korsholm som anklagende instans det usikkerhedsmoment, der til enhver tid opstår hos et publikum, når en person begår tvivlsomme handlinger: Er handlingerne blot et udtryk for en tilfældighed? Eller udspringer de af en dårlig karakter? Selvom vi indledningsvis sagde, at karakter og omdømme i teorien er to forskellige ting, så ser vi, at de i praksis alligevel er uløseligt sammenflettet med hinanden. Ved at så tvivl om Frederiksens omdømme på en magtkritisk, men dog humoristisk måde, mener vi godt, at man kan argumentere for, at Korsholm har held med at påvirke publikums opfattelse af hendes karakter.

Også Nye Borgerliges tidligere formand Lars Boje Mathiesen oplevede i maj 2021 at blive et kæmpe meme, da han i forbindelse med en debat om

gratis
"være
skide
le me
hvore
len d
som
selv l
"røvh
polit
ikke
bund
karak
der u
forve
Bå
Kors
nym
liste
dann
digv
renc
dekl
det k
serv
og a

Meme med Lars Boje Mathiesen, medlem af Folketinget, kortvarig formand for partiet Nye Borgerlige, men nu losgænger. Kreditering: *drp3.dk*, 26.05.2021.

gratis menstruationsbind til kvinder ironisk spurgte, om der så også skulle "være underbukser på offentlige toiletter, hvis jeg går en tur og spontant skider i mine bukser?". Kommentaren satte gang i en shitstorm på de sociale medier – blandt andet kritiserede flere kvinder ham for ikke at kende til, hvordan en menstruerende krop fungerer. DR gjorde på Instagram-profilen *drp3* sagen til et udgangspunkt for et meme, hvor Boje blev fremstillet som en person, der har svært ved at holde på sin afføring, og som derfor selv kunne have gavn af tilbuddet om gratis hygiejneprodukter. Ordene "røvhuller" og "mundlort" peger på det yderst ironiske ved, at en folkevalgt politiker, der ovenikøbet fungerede som sit partis ligestillingsordfører, ikke i tilstrækkelig grad formåede at anerkende de udfordringer, der er forbundet med det at være menstruerende kvinde. På den måde begår memet karaktermord på Boje ved at fremstille ham som et usympatisk "røvhul", der udtaler sig om ting, han dybest set ikke ved noget om, men som man forventer, han burde kende til.

Både Korsholms og DR's opslag delte vandene af forskellige årsager. Da Korsholm i længere perioder havde delt disse grovkornede memes anonymt, blev han af eksperter beskyldt for at bruge profilen strategisk til at liste ting ind ad bagvejen hos vælgerne og påvirke den politiske meningsdannelse. Her viste sagen, at tydelige afsender- og modtagerforhold stadigvæk udgør en vigtig kulturel norm til trods for den stadig mere konkurrenceprægede diskurs i politik. Derfor måtte Korsholm efterfølgende også deklarerer tydeligere, at han var afsenderen. For DR's vedkommende vakte det harme blandt brugerne, at institutionen så tydeligt brød med sin public service-forpligtigelse, der betyder, at kanalen skal levere en lødig, neutral og afbalanceret dækning af det danske nyhedsstof. Det afspejler den lidt

kække sprogbrug i DR's opslag ikke ligefrem. Ikke desto mindre illustrerer begge eksempler, at publikum er den instans, der ultimativt afgør, om et karaktermord er vellykket eller ej, og at memes kan være et godt redskab til at påvirke publikums opfattelse af målets karakter. Formår man omvendt ikke at bruge memes ud fra en sikker og reflekteret forståelse for den sammenhæng, de skal indgå i, risikerer man let at overskride nogle sociale og kulturelle konventioner og udstille sig selv.

MEMES OG METOO

Vi ved nu, at memes er velegnede til at fastholde et bestemt billede af en person. De vil ofte bygge videre på en kendt sag, hvilket den forhenværende udenrigsminister Jeppe Kofod fik at mærke i kølvandet på MeToo-bevægelsens indtog. Kofod har haft svært ved at få sit omdømme løstrevet fra en episode i 2008, hvor den dengang 34-årige folketingspolitiker i forbindelse med et seminar i Socialdemokratiets Ungdomsafdeling, DSU, inviterede en 15-årig pige med op på sit værelse. Sagen poppede med MeToo-bevægelsen op igen, og Korsholm benyttede lejligheden til lade den dårlige sag blive et udgangspunkt for et meme, de færreste ønsker at have siddende på sig. Memet – som Korsholm repostede fra den anonymt drevne memeprofil *germanskememes* – besidder en vis kompleksitet. Isoleret set viser billederne ikke noget kontroversielt, men begynder man at koble tekst og billede med hinanden, vil man opdage, at tingene ændrer sig. Med sin firedelte struktur, inviterer memet sin modtager til at læse mellem linjerne og sætte mærkatet 'Børnelokker' på firkanten i nederste højre hjørne, hvor man

Meme med Jeppe Kofod, som på daværende tidspunkt sad i Folketinget for Socialdemokratiet.
Kreditering: Mads Korsholm, *Dkpolmemes*, 24.04.2020.

fin
'Jep
by
i er
me
er
væ

stil
me
led
risl
gik
Lar
har
lav
der
fol
At
på
ikk
jarr

De
får
slag
Troll

UL

De
tik,
et l
på
vec
da
Ast
kla
ber
'
san
ing

Alex Vanopslagh: "Regeringen er skamløs"

LIBERALALLIANCE.DK, 19.11.2021

I dette indlæg af partilederen for Liberal Alliance, Alex Vanopslagh (f. 1991), debatteres regeringens og statsministerens rolle og handlinger under minksagen. Indlægget er første del af en længere stribe artikler, der ifølge Vanopslagh har til formål at minde befolkningen om, hvad regeringen gjorde, eller rettere ikke gjorde, i forbindelse med det Vanopslagh kalder "den største politiske skandale i nyere tid": "De ansvarlige vil gerne have, at vi glemmer sagen eller kun husker et fordrejet billede. Det skal de ikke slippe afsted med." (Vanopslagh, 2022). Med en karakteristisk hård sprogbrug anklager Vanopslagh i indlægget blandt andet regeringen og statsministeren for magtmisbrug og sætter spørgsmålstegn ved de manglende konsekvenser efter minkskandalen.

Det er en skamløs regering vi har.

Siden fredag har regeringen vidst, at statsministerens sms'er ikke kunne genskabes. De tilbageholder bevidst informationen for at det ikke skal forstyrre deres valgkamp og venter til i dag med at offentliggøre, at sms'erne ikke kan genskabes.

Det er så skamløst og respektløs overfor folkestyret og folketinget.

Folketinget og demokratiet har nedsat en kommission til at afdække regeringens ulovligheder. Statsministeren sletter bevidst sms'er og bevismateriale. Kommissionen beder fem gange om at de skal lade være med at slette sms'erne - men statsministeren fortsætter. Ignorerer kommissionens henvendelser. Finder på en utroværdig løgn om at hun gør det af hensyn til informationssikkerhed.

Og derefter tilbageholder man oplysningen om, at SMS'erne ikke kan genskabes så det ikke forstyrrer en valgkamp.

Det er jo ulækker opførsel - og en enorm mangel på respekt overfor Folketinget og folkestyret.

Og SMS'erne er selvfølgelig kun slettet af den grund, at statsministeren ikke vil have frem, hvordan hun har talt med sine nærmeste ansatte om mink-skandalen.

25

Selvfølgelig har de skrevet om, hvornår de vidste det var ulovligt at aflive alle minkene, om hvordan hæren og politiet skulle fortsætte selvom en nedlukning af branchen var ulovlig, hvordan man skulle torre ansvaret af på Mogens Jensen osv.

30

Og derfor er beskederne slettet. Ingen mennesker med en IQ højere end deres skostorrelse tror andet.

35

Desværre har vi nogle støttepartier, der ikke helt er deres demokratiske opgave voksen.

40

Når blå blok foreslår, at regeringen skal tvinges til at aflevere alle genskabte sms'er til kommissionen, så stemmer de nej. Når blå blok foreslår, at kommissionen skal undersøge hvornår SMS'erne reelt blev slettet, stemmer de nej. Og sådan kan det blive ved.

Og på den måde kan regeringen fortsætte med deres magtfuldkommenhed. Fordi de ved, at deres støttepartier herunder det Radikale Venstre ikke tør sætte sig i respekt overfor regeringen.

Carsten Bo Jensen: “Jeg har kendt Lars Løkke ...”

FACEBOOK.COM, 01.11.2022

Carsten Bo Jensen (f. 1958) er forhenværende medlem af Folketinget for Socialdemokratiet. Han skrev dette opslag på Facebook dagen for det danske folketingsvalg i 2022, og det virker derfor sandsynligt, at Jensen med dette debatindlæg vil advare vælgere mod at stemme på Lars Løkke Rasmussen og indirekte sikre flere stemmer til Socialdemokratiet. I opslaget sås der tvivl om Løkkes politiske idealer i det nystartede parti Moderaterne, og der sås tvivl om Løkkes kamp for “et bredt samarbejde over midten”. Størstedelen af opslaget er dog et angreb på Løkkes moralske karakter og troværdighed.

JEG HAR KENDT Lars Løkke siden han var viceborgmester for Venstre i Græsted-Gilleleje, sideløbende med, at jeg selv blev socialdemokratisk borgmesterkandidat i Helsingør. Det var mig og mine S-kolleger, der mod klækkelig politisk betaling gjorde ham til amtsborgmester i november 1997. Siden har Lars og jeg siddet i folketing, Amtsråd, udvalg og bestyrelser sammen, og vi har altid haft et fornuftigt personligt forhold til hinanden. Jeg kan uden forbehold bekræfte, at Lars er udmærket begavet og politisk vidende. Særligt om sundhedspolitik. Men dermed ophører roserne. Allerede i 1998 måtte jeg første gang - på spørgsmål fra Danmark Radio - svare, at Lars efter min bedste overbevisning har en form for ‘brist’. Det var mit ærlige - og faktisk temmelig forsigtige - forsøg på, nogenlunde nedtonet og hoffligt, at beskrive det karaktertræk, som den danske befolkning i årene efter stiftede bekendtskab med hos Løkke i form af endeløse skandalesager om bilag, tøj, rejser, taxa-bonner, restaurant- og hotel-fakturaer, fly på 1. klasse, ferier med familien på det offentliges regning, kvote-konge-gaver, osv. Det hele i en besynderlig gråzone af skatteyderbetalt pamperi, privatliv, job og rod. Som årene gik, og sagerne blev ved med at dukke op gennem 00-erne og 10-erne, gik det gradvist op for mig, at Lars ikke besidder den ‘moralske bremse’, som langt de fleste mennesker har. Og jeg opdagede, at Lars inderst inde syntes, at han havde fortjent det ekstra han fik - eller rettere; det ekstra, som han selv tog. Lars synes simpelthen, at ‘han er det værd’, og han synes, at der gælder særlige regler for ham. Jeg er ikke forsager og ikke smålig. Jeg har tilmed haft min egen sag - men Lars’ brist i de sidste 25 år har taget form af mere end blot en grim vane, og er blevet... nå, ja,

- 25 en 'serie-brist'. Dette gør ikke Løkke til en dårlig politisk håndværker, men det gør ham til en komplet uberegnelig politisk samarbejdspartner. Lars er en dygtigt camoufleret skabs-populist og politisk kamæleon. Så når venlige mennesker i disse dage spørger, om Løkke virkeligt mener det, når han fabler om 'bredt samarbejde over midten', må jeg skuffe dem og svare 'nej'.
- 30 Det mener Lars ved gud ikke. Lars er 100 pct. magtmenneske og 100 pct. borgerlig-liberal ideolog. Han er ikke pludseligt blevet en 60-årig gemytlig folkets ven i en højere sags tjeneste. Lars er ren magtpolitiker ... i sin egen sags tjeneste. Han vil have hævn over dét Venstre, der afsatte ham som partiformand - og han vil have hævn over dén S-statsminister, der slog ham så
- 35 eftertrykkeligt ved sidste Folketingsvalg. Så enkelt er det. Lars har en plan A og en plan B. I plan A bliver han statsminister i Danmark. I plan B bliver han OGSÅ statsminister i Danmark. Glem alle de dygtigt spundne udsagn og smukke ord om tværpolitisk samarbejde. Lars går selv - og Lars går blåt. Lars mener, hvad der er bekvemt at mene, og blev jobbet som Pave ledigt,
- 40 ville Løkke øjeblikkeligt konvertere til katolicismen... /CB

Mads Korsholm: Memes

FRA DKPOLMEMES, INSTAGRAM.COM

Her finder du et udpluk af memes fra Mads Korsholms Instagram-profil *dkpolmemes*, der alle på forskellig vis udstiller prominente personer og gør dem ansvarlige for handlinger, man finder enten moralsk angrivelige, tvivlsomme eller latterlige. Det første meme kritiserer den danske landsholdstræner Kasper Hjulmands ageren under VM-slutrunden i fodbold i Qatar i 2022, idet han, som tidligere vinder af LGBT-prisen Årets Laks 2021, ikke turde lade sin anfører gå på banen med et One-Love-anførerbind med risiko for at spilleren fik et gult kort. Det næste meme ironiserer over, at Liberal Alliances partileder Alex Vanopslagh uberettiget fik stillet en gratis lejlighed til rådighed af Folketinget, fordi han på papiret havde adresse i barndomsbyen Struer. Det sidste meme er en kritisk parodi på den lidt lemfældige omgang med alkohol, mange danskere statistisk set har – og dette ufornuftige drikkemønster bliver Lars Løkkes øl-elskende image et billede på.

Kasper Hjulmand-meme: 21.11.2022.

der
ger,
kri-
len i
021,
or at
eder
ordi
pa-
-og

Alex Vanopslagh der fremviser sin lejlighed i Struer colorized:

This is my house. Entry Please.

dkpolmemes • Følg

dkpolmemes Very nice

dybkjaer_lise Bor selv i Struer har dog aldrig været på lige præcis den vej der

umutsakarya Hahahahahahahahaha

carsten.lindberg

instacarstenverner

mana_the_master

2 570 Synes godt om

Alex Vanopslagh-meme:
21.09.2022.

Mig: Man kan sagtens drikke 5-6 øl på en onsdag! Også mig hele torsdagen:

Mig: Man kan sagtens drikke 5-6 øl på en onsdag! Også mig hele torsdagen:

dkpolmemes • Følg

dkpolmemes Godnat

jesperdahl Manipuleret

henrik11967 Kongemageren

emilieblegvad edelskov/casper dig efter DHL

kajsaenglesson @lars_steff mig i dag

ostergaardsanne

3 015 Synes godt om

Lars Løkke Rasmussen-meme:
08.09.2022.